

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM 2019/2020

Vypracovali:

Bc. Jitka Fialová, ředitelka

Mgr. Lenka Dobešová, učitelka 1.trojročí, výchovný poradce

Mgr. Jaroslav Lattenberg – metodik školní prevence

Bc. Kateřina Kabešová- učitelka 2. trojročí

DATUM: 1.9.2019

“ CÍLEM PRIMÁRNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ U ŽÁKŮ JE VÝCHOVA K PŘEDCHÁZENÍ A MINIMALIZACI RIZIKOVÝCH PROJEVŮ CHOVÁNÍ, KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU, K ROZVOJI POZITIVNÍHO SOCIÁLNÍHO CHOVÁNÍ A ROZVOJI PSYCHOSOCIÁLNÍCH DOVEDNOSTÍ A ZVLÁDÁNÍ ZÁTĚŽOVÝCH SITUACÍ.“

V letošním školním roce 2019/2020 je nosným principem preventivní strategie na naší škole osvojování základních kompetencí v oblastech: podpory kamarádství; komunikativního řešení situací; prevence šikany, která vede děti k odmítání všech druhů agresivního chování; k osvojení dovedností k odmítání psychického a fyzického nátlaku a ponižování; a umění si najít pomoc a zastat se druhého .

Toto je zahrnuto i do programu podpory a prevence “Máme školu rádi” , který je přílohou tohoto MPP.

Za velmi důležitou oblast považujeme:

- prohlubování komunikačních dovedností mezi učitelem, rodiči a žákem
- posilování sebevědomí, sebeúcty, vzájemné úcty, kamarádství a tolerance
- řešení konfliktů komunikační cestou
- upevňování empatie
- pojmenování emocí
- smysluplné využívání volného času
- odpovědnosti za své chování

1. Úvod

Minimální preventivní program vychází z metodického doporučení pokynu MŠMT, č.j.:21291/2010-28, který do prevence rizikových projevů zařazuje konzumaci drog včetně alkoholu, kouření, netolismus (závislost na virtuálních drogách, televize, počítače, virtuální hry...), gambling, záškoláctví, šikanování, vandalismus, antisemitismus, rasismus, extremismus, xenofobii, homofobii, intoleranci, rizikové sporty, rizikové chování v dopravě, spektrum poruch příjmu potravy, negativní působení sekt a sexuální rizikové chování.

Cílem minimálního preventivního programu je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

2. Charakteristika školy

Ve školním roce 2019/20 navštěvuje školu 26 žáků. Školu v tomto školním roce tvoří dvě třídy. 1. trojročí navštěvuje celkem 17 žáků - 8 žáků prvního ročníku, 9 žáků druhého ročníku. 2.trojročí navštěvují 2 žáci třetího ročníku a 7 žáků čtvrtého ročníku.

Škola se nachází v krajském městě Zlín, místní částí Prštné. V budově sídlí kromě DOBRÉ Montessori mateřské školy , také DOBRÁ montessori školička, což je dětská skupina pro děti od 1,5 do 3 let. Díky tomu je zajištěna návaznost a snadnější přechod mezi jednotlivými stupni vzdělání. Děti se tak učí ohleduplnosti a pomoci mladším dětem, naopak mladší se mohou inspirovat staršími.

V rámci prevence v naší škole vycházíme z monitoringu výskytu rizikového chování ve Zlínském kraji, který proběhl v roce 2018/2019, ze kterého vyplynulo, že hlavním problémem jsou špatné vztahy mezi žáky (téměř 20%). Z tohoto důvodu klademe velký důraz na pozitivní školní klima, spolupráci mezi žáky, posilování pozitivních

vazeb atd. Nyní se tedy zaměřujeme zejména na nesespecifickou primární prevenci. Dále budeme reagovat na aktuální situaci, respektive případný výskyt nežádoucího chování.

3. Cíle programu

Primární prevence

Primární prevenci na prvním stupni mají na starosti obě učitelky třídy ve spolupráci s metodikem prevence a výchovnou poradkyní. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v integrovaném vyučovacím předmětu Kosmická výchova. Toto má přesah i do odpoledních činností ve školní družině.

Při výuce učitel využívá různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, elipsu - komunitní kruh, projektové vyučování, dramatickou výchovu, nebo využívá různé hry z oblasti primární prevence.

Velký důraz a zaměření je také kladeno na podporu samostatného řešení situací samotnými žáky s respektující podporou učitele, na respektující přístup učitele ke každému žákovi, individuální znalost každého žáka, podporu komunikace žáků a na naslouchání žákům a jejich bedlivému individuálnímu pozorování.

Taktéž spolupráce s rodinou každého žáka je prioritou. Tato spolupráce je velmi intenzivní, respektující, naslouchající, spolupracující a společně hledá cesty k řešení jak ze strany školy, tak i ze strany rodiny. Další setkávání mimo stanovené individuální konzultace dvakrát ročně jsou velmi běžnou součástí preventivního procesu v ZŠ.

Charakteristikou ZŠ je komplexní a kontinuální podpora dobrých vlastností, která se zaměřuje nejen na prožitkové a kreativní přestavení dobré vlastnosti, ale také na povídání a diskuze o těchto vlastnostech s dětmi, přiblížení přirozeného projevu ctností v každodenní realitě žáka s ohledem na situace obtížné, problémové i individuálně zaměřené. Výběr ctností reaguje na potřeby tříd základní školy.

Snižování rizikového chování a zejména podporu přirozeného pozitivního chování pomáhá podporovat pojmenování ctnostní pedagogem a žáky v přirozených situacích, které nastaly. Žák si spojí abstraktní pojem ctnosti s konkrétní situací, je podpořen v takovémto chování pokračovat či takto své chování opravit.

Zaměření na mladší školní věk

- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci hygieny, životosprávy, sdělení
- základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami
- ekologická výchova
- základy etické výchovy (rozvoj vlastností jako zdvořilost, tolerance, respekt, laskavost atd.)
- důraz na spolupráci s rodiči
- pojmenování emocí a projevení empatie
- nabídka volnočasových aktivit
- návštěvy divadelních představení, koncertů, besed, programů apod. a následné diskuze, zpracování do prezentací, projektů
- zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení
- soustředěnost na včasnou diagnostiku rizikového chování ve třídních kolektivech
- multikulturní výchova - slavnosti různých kultur a náboženství, přirozené začlenění dospělých dobrovolníků v rámci ZŠ
- dopravní výchova
- individuálního plánování práce a volného času každý den
- rozvoj sebehodnocení každý den i za delší časový úsek
- podpora vnitřní motivace (Montessori pedagogika, připravené prostředí, nesoutěžení, respektování senzitivních období, individuální přístup a plán, srovnávání jen s vlastním pokrokem, slovní hodnocení)
- prevence záškoláctví

- individuální rozhovory s dítětem, každodenní elipsa- komunitní kruh, každodenní
- pozorování dětí v rámci práce pedagoga při vyučování

Cíl

Po pěti letech by děti měly umět:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- umět si říci o pomoc
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- umět rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat
- přistupovat pozitivně k lidem z různých kultur a náboženství (prevence xenofie a šikany)
- pojmenovat základní dobré vlastnosti, najít je v situacích a projevovat je

Volnočasové aktivity

Důležitou roli v rámci volnočasových aktivit žáků hraje školní družina, jako místo zájmového vzdělávání. S odkazem na školní vzdělávací program školní družiny lze říci, že je důležitým pilířem školy zejména v rámci primární prevence rizikového chování (zejména s ohledem na rozvoj kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a interpersonální, k trávení volného času). Zde také vidíme velký prostor pro rozvoj dalších aktivit směřujících k prevenci.

V rámci školní družiny jsou také realizovány zájmové kroužky. Jedná se o následující kroužky:

- kroužek Lega - malý inženýr
- šití a vyšívání
- náboženství
- intuitivní hry
- hudební kroužky ve spolupráci s Yamahou Zlín

Tyto kroužky jsou realizovány dodavatelsky, tedy dochází zde externí lektori.

Další školní aktivity

Výjezdové aktivity školy pod záštitou metodika prevence a třídních učitelů:

- Adaptační pobyt
- Zimní pobyt s lyžováním pro přihlášené žáky
- Cyklovýlet
- Jednodenní výlety
- Exkurze, výstavy, knihovna

Výjezdové aktivity naplňují řadu cílů. Jedná se jak o cíle primární, zejména kognitivního charakteru (např. poznávání nových míst, zvládnutí základů sjezdového lyžování atd.), ale také cíle sekundární, které jsou spojeny zejména s koncepcí prevence ve škole. Zejména jde o rozvoj přátelských vztahů a týmové spolupráce, prohloubení návyků zdravého životního stylu, samostatnost, prohloubení sebepoznání a sebedůvěry, rozvoj sociálních dovedností, posilování třídní koheze a vytváření funkčního vztahu mezi pedagogem a žáky.

Pravidelné odpolední akce pro celé rodiny

Během školního roku se konají akce pro celé rodiny – tvořivé dílny, besídka, zahradní slavnost, čajovna apod. – všechny tyto aktivity jsou zaměřeny na podporu pozitivního klimatu mezi dětmi, na podporu spolupráce a vztahů v rodině, mezi rodiči navzájem, mezi pedagogy a rodiči. Jedná se o jeden z důležitých pilířů fungování naší školy.

Aktivity dobrovolnického charakteru

Žáci jsou vedeni k empatii a pomoci druhým. Toto se v nich snažíme prohlubovat v rámci nejrůznějších aktivit, jako je např. úklid řeky, pomoc při úklidu Janova hradu nebo sbírka dávků Krabice od bot, kdy žáci přímo participují na její organizaci a průběhu.

Evaluace

Hodnocení celého minimálního programu nyní není možné, vzhledem k faktu, že škola vstupuje do svého prvního roku fungování. V programu máme dlouhodobé cíle, které budeme hodnotit průběžně. Evaluace v rámci třídy/kolektivu probíhá ovšem po každé jednotlivé aktivitě/akci. Škola si zakládá na komunikaci mezi žáky navzájem a také mezi žáky a pedagogem. Z tohoto důvodu je následné zhodnocení a diskuze velmi důležitá a je přirozenou součástí všech aktivit.

Důležité kontakty

1. Linka SOS Zlín

krizová linka: 577431333; 778 400 170

www.soslinka.zlin.cz, SOS@zlin.cz

2. Pomoc obětem domácího násilí a trestné pomoci

DONA linka: 251 511 313 (nonstop)pomoc obětem domácího násilí

Bílý kruh bezpečí: 257 317 110 (nonstop)pomoc obětem trestné činnosti

3. Občanské sdružení Madio – programy primární prevence, intervenční programy

Tel.: 790347646

www.madio.cz, info@madio.cz

4. Policie ČR

Preventivně informační oddělení

Tel.: 974661206, 602187958

pcrzlin@mvcz.cz

5. Městská policie Zlín

Tel.: 577 630 500

www.mpzlin.cz, posta@zlin.eu

6. Unie Kompas, o.s.

Tel.: 577011946, mobil: 732136 905

www.unko.cz, unko-archa@centrum.cz

7. Občanské sdružení ONYX – kontaktní centrum

tel. K centrum: 774 256 540 tel.

www.os-onyx.cz, kc@os-onyx.cz

8. Středisko výchovné péče Zlín - SVP Domek

Tel.: 577242786, 606818818

www.svpdomek.zlin, markova@svpdomekzlin.cz

9. Krajská pedagogicko-psychologická poradna Zlín

Tel.:: 575 570 491,734 780 348

www.poradnazl.cz, pppzl@poradnazl.cz

Ve Zlíně 1.9. 2019